

**NEUVOSTOLIITON KOMMUNISTISEN
PUOLUEEN
XXII EDUSTAJAKOKOUKSEN
PÄÄTÖSLAUSELMA
NKP:n KESKUSKOMITEAN
TOIMINTASELOSTUKSEN JOHDOSTA**

(HYVÄKSYTTY YKSIMIELISESTI LOKAKUUN 31 p:nä 1961)

Neuvostoliiton kommunistisen puolueen XXII edustajakokous kokoontui aikana, jolloin synnyinmaamme on siirtynyt kommunistisen yhteiskunnan laajamittaisen rakentamisen kauteen ja jolloin kansandemokratian maissa sosialismi on vakiintunut vankoilta perustoille ja koko maailmassa kasvavat nopeasti edistyksen ja rauhan voimat.

NKP:n XX edustajakokouksen jälkeisillä vuosilla on ollut erikoisen suuri merkitys puolueemme, neuvostokansan ja koko ihmiskunnan elämässä. Noudattaen leniniläistä päälinjaa puolue nostatti kaikki työtätekevät täyttämään kommunistisen rakennustyön tehtäviä koko suurten rakennustöiden laajalla rintamalla. Suurena merkkitapahtumana kommunismin johtavalla Neuvostoliiton kehitystiellä oli NKP:n ylimääräinen XXI edustajakokous, joka hyväksyi kansantalouden kehittämisen seitsenvuotissuunnitelman.

NKP:n XXII edustajakokous tekee suurella tyydytyksellä yhteenvedot neuvostokansan maailmanhistoriallisista voitoista. Neuvostomaa on kulkenut sankarillisen taistelun tien, ja sen luovat voimat ovat nyt täydessä kukoistuksessaan. Neuvostoliiton voima on lisääntynyt entisestään, sen kansainvälinen arvovalta taistelijana rauhan ja edistyksen, kansojen ystävyys, koko ihmiskunnan onnen puolesta on kasvanut tavattomasti.

Tapahtumien kulku on osoittanut oikeaksi puolueemme teoreettiset johtopäätökset ja poliittisen linjan. XX edustajakokouksen määrittelemä suunta, jonka saneli itse elämä

ja huolenpito kansasta ja joka vastaa leniniläistä vallankumouksellista rakentavaa henkeä, on voittanut täydellisesti.

Kuultuaan ja käsiteltyään Keskuskomitean ensimmäisen sihteerin toveri N. S. Hrushtshevin selostuksen, NKPN Keskuskomitean toimintaselostuksen, Neuvostoliiton kommunistisen puolueen XXII edustajakokous päättää:

Hyväksyä täydellisesti ja kokonaisuudessaan NKPN Keskuskomitean poliittinen linja ja käytännöllinen toiminta sisä- ja ulkopoliittikan alalla. Hyväksyä NKPN Keskuskomitean toimintaselostuksessa esitetyt johtopäätökset ja ehdotukset.

I.

XXII edustajakokous toteaa, että nykyisessä kansainvälisessä tilanteessa on määrävänä piirteenä sosialismin, demokratian ja rauhan voimien jatkuva kasvaminen koko maailmassa. Elämä on osoittanut oikeaksi puolueemme ulkopoliittisen linjan, joka tähtää sodan estämiseen ja rauhan vakiinnuttamiseen. Tämä linja vastaa neuvostokansan elinetoja ja on saanut osakseen rauhantahtoisten voimien kannatuksen kaikissa maissa. Edustajakokous pitää suuriarvoisena johdonmukaisuutta, joustavuutta ja aloitekykyä ulkopoliitikassa ja hyväksyy täydellisesti Keskuskomitean ja neuvostohallituksen suorittamat toimenpiteet valtiollisten, taloudellisten ja kulttuurisuhteiden laajentamiseksi kaikkiin maihin.

Sitä tosiasiaa, että on pystytty ehkäisemään sota ja neuvostoihmiset samoin kuin muidenkin maiden kansat ovat saaneet nauttia rauhanomaisen elämän hyvyksistä, on pidettävä puolueen, sen Keskuskomitean aikaansaaman neuvostovaltion mahdin lujittamisen ja leniniläisen ulkopoliittikan toteuttamisen tärkeimpänä tuloksena, sosialismin maiden veljespuolueiden toiminnan ja kaikkien maiden rauhantahtoisten voimien aktivoitumisen tuloksena.

Neuvostoliitto, Kiinan Kansantasavalta, sosialismin

maailmanjärjestelmän kaikki maat kulkevat varmoina sosialismin ja kommunismin rakentamisen tietä. Kasvaneeseen mahtiinsa nojautuen ja maailman rauhantahtoisten voimien tukemina sosialistiset maat eivät ole sallineet imperialistien syöstä maailmaa kahden järjestelmän välisen rauhanomaisen taloudellisen kilpailun raiteilta yleisen maailmankatastrofin tielle. Kahden vastakohtaisen yhteiskunnallisen järjestelmän rauhanomainen kilpailu, joka on nykyisen kansainvälisen elämän ydin, on tullut ratkaisevaan vaiheeseensa. Kansojen välisen ystävyuden ja rauhan politiikka saa yhä suurempaa tunnustusta ja kannatusta, pääsee voitolle imperialistisesta hyökkäyspolitiikasta, sodan politiikasta.

Sosialistinen maailmanjärjestelmä kehittyi menestyksellisesti, se lujittuu ja on muodostumassa määrääväksi tekijäksi ihmisyyteiskunnan kehityksessä. Neuvostoliitto on astunut kommunismin laajamittaisen rakentamisen kauteen; useimmissa kansandemokratian maissa on poistettu talousmuotojen moninaisuus ja lopetellaan sosialismin rakentamista; kohoaa jatkuvasti kansojen elintaso; laajenee sosialististen valtioiden veljellinen yhteistyö ja keskinäinen avunanto. Edustajakokous tervehtii lämpimästi sosialististen maiden veljespuolueiden ja kansojen huomattavia saavutuksia ja toivoo niille uusia maineikkaita voittoja.

XXII edustajakokous hyväksyy Keskuskomitean ja neuvostohallituksen linjan, jonka suuntana on sosialististen valtioiden taloudellisen, valtiollisen ja kulttuurillisen yhteistoiminnan järkkymätön lujittaminen proletaarisen internationalismin, tasa-arvoisuuden ja toverillisen keskinäisavun periaatteiden mukaisesti. Edustajakokous panee erikoisesti merkille Keskuskomitean suorittaman suuren ja tuloksellisen työn yhteistoiminnan kehittämässä ja lujittamisessa NKPN ja sen veljespuolueiden — kommunististen ja työväenpuolueiden — kesken marxismileninismien perustalla kansainvälisen kommunistisen liikkeen saumatoman yhtenäisyyden hyväksi. Edustajakokous torjua päättävästi Albanian työn puolueen johtajien perusteetto-

mat ja parjaavat hyökkäilyt Neuvostoliiton kommunistista puoluetta ja sen leniniläistä Keskuskomiteaa vastaan. Albanian johtajien teot ovat ristiriidassa kommunististen ja työväenpuolueiden edustajain 1957 ja 1960 pitämien neuvotelukokousten julkilausumien kanssa, eikä niitä voida pitää muuna kuin hajotustekoina, jotka tähtäävät sosialististen maiden ystävyys- ja yhtenäisyyden murtamiseen ja ovat eduksi vain imperialismille. Edustajakokous toivoo, että Albanian johtajat, jos he pitävät arvossa kansansa etuja ja todella haluavat ystävyyttä NKPN ja muiden veljespuolueiden kanssa, luopuvat virheellisistä katsomuksistaan ja palaavat kaikkien sosialististen maiden ja kansainvälisen kommunistisen liikkeen yhtenäisyyden ja yhteistoiminnan tielle.

Sosialistisen leirin yhtenäisyyden jatkuva lujittaminen, sen mahdin ja puolustuskunnan kohottaminen ovat edelleenkin tärkeimpiä tehtäviä. Jokaisen sosialistisen maan kansantalouden kehittämiseen suunnattujen ponnistusten yhdistäminen, yhteiset ponnistelut taloudellisen yhteistoiminnan ja keskinäisen avunannon lujittamiseksi ja laajentamiseksi — sellainen on kaikkien sosialistisen ystävyysliiton maiden, sosialistisen maailmantalouden jatkuvan kukoistuksen ja nousun tie.

Sosialististen maiden menestykset vaikuttavat yhä voimakkaammin ja kaikinpuolisesti ei-sosialististen valtioiden kansoihin, ne vallankumouksellistavat ja jouduttavat koko ihmiskunnan edistyksellistä kehitystä. *Nykyisin ei enää imperialismi, vaan sosialismi määrää maailman kehityksen pääsuunnan.*

Täysin oikeaksi on osoittautunut XX edustajakokouksen johtopäätös kapitalismin yleisen kriisin kiertämättömästä syventymisestä. Kuluneina vuosina ovat imperialismien taloudelliset, poliittiset ja ideologiset asemat jatkuvasti heikentyneet ja sen perusristiriidat entisestäänkin kärjistyneet, työväenluokan vallankumouksellinen taistelu sekä kansojen demokraattinen ja kansallinen vapausliike ovat saaneet valtavat mittasuhteet. Kapitalistinen järjestelmä

saa kansojen silmissä yhä huonomman maineen työtätekevien armottoman riiston, kansallisen ja siirtomaasorron, aseistautumiskilvan ja tuhosotien järjestelmänä.

Kansallisen vapausliikkeen voimakkaista iskuista siirtomaajärjestelmä on itse asiassa jo hajonnut. Imperialistiset voimat, ennen kaikkea Amerikan imperialismi — maailman taantumuksen päätuki ja maailman santarmi — pyrkivät säilyttämään asemansa käyttämällä siirtomaajoukkujen uusia, hiotumpia muotoja. Historian antama kokemus saa kuitenkin entisten siirtomaiden kansat yhä enemmän vakuuttumaan, että vain lopullinen vapautuminen taloudellisen ja valtiollisen riippuvaisuuden kaikista muodoista, vain ei-kapitalistinen kehitystie voi johtaa niiden maat todelliseen vapauteen, kukoistukseen ja onneen.

Vastoin imperialismien ideologioiden ja heidän oikeistososialististen ja revisionististen kätyriensä ennusteluja luokkataistelu kapitalistisissa maissa ei vaimene, vaan saa yhä laajemmat mittasuhteet, yhä kärkevämmän luonteen. Rinnan työväenluokan vallankumouksellisten esiintymisten kanssa voimistuu talonpoikaissiike samoin kuin yleisdemokraattinenkin liike. Kaikkien imperialismia vastaan taistelevien voimien yhdistäminen, antikommunismien ja reformismien ideologian ja käytännön lopullinen voittaminen käy pakottavaksi välttämättömyydeksi.

Yhteiskunnallisen kehityksen kulku ja sosialismin puolesta imperialismia vastaan esiintyvien voimien herkeämätön kasvu todistavat, että XX edustajakokouksen johtopäätös maiden sosialismiin siirtymisen erilaisista muodoista on oikea. Tämä johtopäätös, joka sai kansainvälisen kommunistisen liikkeen kannatuksen, on esitetty ja sitä on kehitelty marxilais-leniniläisten puolueiden 1957 ja 1960 pidettyjen neuvottelukokousten julkilausumissa.

Marxilais-leniniläiset puolueet johtavat maittensa työväenluokan ja kaikkien työtätekevien taistelua sosialistisen vallankumouksen toteuttamiseksi ja proletariaatin diktaatturin voimaansaattamiseksi muodossa tai toisessa.

Sosialistisen vallankumouksen kehityksen muodot ja kehitystiet riippuvat kussakin maassa luokkien konkreettisesta voimasuhteesta, työväenluokan ja sen etujoukon järjestyneisyydestä ja kypsyydestä sekä vallassaolevien luokkien vastarinnan voimasta. Riippumatta siitä, missä muodossa proletariaatin diktatuuri saatetaan voimaan, se merkitsee aina demokratian laajentamista, siirtymistä muodollisesta, porvarillisesta demokratiasta todelliseen demokratiaan, työtätekevien demokratiaan. Työväenluokka ja sen etujoukko, marxilais-leniniläinen puolue, pyrkivät toteuttamaan sosialistisen vallankumouksen rauhanomaisin keinoin. Tämän mahdollisuuden toteutuminen olisi työväenluokan ja koko kansan etujen, maan yleiskansallisten etujen mukaista.

Useissa kapitalistisissa maissa työväenluokalla on nykyoloissa mahdollisuus etujoukkonsa johdolla, työväen- ja kansanrintaman pohjalla sekä nojaten eri puolueiden ja yhteiskunnallisten järjestöjen välisiin muihin mahdollisiin sopimuksiin ja poliittiseen yhteistoimintaan yhdistää kansan enemmistö, valloittaa valtiovalta ilman kansalaissotaa ja taata tärkeimpien tuotantovälineiden siirtyminen kansan haltuun.

Nojautuen kansan enemmistöön ja vastustaen päättäväisesti opportunistisia aineksia, jotka eivät voi luopua kapitalistien ja tilanherrojen kanssa sovittelemisen politiikasta, työväenluokka voi tuottaa tappion taantumuksellisille, kansanvastaisille voimille, saada varman enemmistön parlamentissa, muuttaa parlamentin porvariston luokkaetuja palvelevasta laitoksesta työtätekevää kansaa palvelevaksi laitokseksi, kehittää laajaa ulkoparlamentaarista joukkotaistelua, murtaa taantumuksellisten voimien vastarinnan ja luoda välttämättömät edellytykset sosialistisen vallankumouksen rauhanomaiselle suorittamiselle. Kaikki tämä käy mahdolliseksi vain kehittämällä työläisten, talonpoikaisjoukkojen ja kaupunkilaiskeskikerrosten laajaa ja keskeytymätöntä luokkataistelua monopolistista suurpääomaa vastaan, taantumusta vastaan syvälle-

käypien yhteiskunnallisten uudistusten, rauhan ja sosialismin puolesta. Oloissa, jolloin riistäjaluokat turvautuvat väkivaltaan kansaa vastaan, on pidettävä silmällä toista mahdollisuutta — ei-rauhanomaista siirtymistä sosialismiin. Leninismi opettaa ja historian antama kokemus todistaa, että hallitsevat luokat eivät luovu vallasta vapaaehtoisesti. Luokkataistelun ankaruus ja sen muodot eivät näissä oloissa riipu niinkään proletariaatista kuin siitä, miten voimakasta on vastarinta, johon taantumuspiirit turvautuvat vastustaessaan kansan valtaenemmistön tahtoa, ja siitä, käyttävätkö nämä piirit väkivaltaa sosialismin puolesta käytävän taistelun jossakin vaiheessa.

Aikamme vaikutusvaltaisimmaksi poliittiseksi voimaksi on tullut kommunismi. Nykyisin jo jokaisessa maassa, jonka työväenliike, vapausliike on vähänkin kehittynyt, tuntuu kommunistien — johdonmukaisimpien, horjumattomimpien ja miehuullisimpien kansan etujen puolesta taistelijoiden vaikutus. Hyvin suuri merkitys kansainvälisen kommunistisen liikkeen rivien edelleen tiivistämisessä oli kommunistien ja työväenpuolueiden edustajain vuosina 1957 ja 1960 pidetyillä historiallisilla neuvottelukokouksilla ja niiden laatimilla asiakirjoilla. Edustajakokous pitää suuriarvoisena NKPN edustajiston toimintaa kommunistien ja työväenpuolueiden edustajain neuvottelukokouksissa ja hyväksyy täydellisesti sen.

Leppymättömällä ja johdonmukaisella taistelulla kahdella rintamalla — päävaaraksi muodostunutta revisionismia sekä kaavaoppisuutta ja lahkolaisuutta vastaan — on ratkaiseva merkitys marxismin-leninismen voitolle. NKP katsoo kansainväliseksi velvollisuudekseen lujittaa kaikin keinoin kansainvälisen kommunistisen liikkeen eheyttä ja käydä taistelua kaikkia niitä vastaan, jotka koettavat heikentää kaikkien maiden kommunistien yhtenäisyyttä. Tulee edelleenkin paljastaa nykyisen revisionismin teoriaa ja käytäntöä, revisionismin, joka on kiteytyneimmässä muodossa ilmaistu Jugoslavian kommunistien liiton ohjelmassa.

Sodan ja rauhan kysymys on ollut ja on edelleenkin

nykyajan polttavin kysymys, joka huolestuttaa koko ihmiskuntaa.

Viime vuosien tapahtumat ovat osoittaneet oikeaksi XX ja XXI edustajakokouksen johtopäätöksen, että valtioiden väliset sodat eivät ole nykykaudella kiertämättömiä, vaan että ne voidaan ehkäistä. Meidän aikanamme rauhaa suojaavien mahtavien voimien käytettävissä on kaikki tarpeelliset välineet ja keinot imperialististen sodanlietsojien hillitsemiseksi. Sosialismin maailmanjärjestelmästä on tulemassa yhä varmempi kilpi, joka suojaa imperialistien sotaseikkailuilta koko ihmiskuntaa eikä vain sosialististen maiden kansoja. Neuvostoliiton ja muiden sosialististen maiden yhä kasvava mahti on tärkeä tae maailmanrauhalle.

Rinnan sosialististen valtioiden kanssa rauhan puolesta taistelevat siirtomaasorrosta vapautuneet Aasian, Afrikan ja Latinalaisen Amerikan maat, kapitalististen valtioiden työväenluokka ja kaikki työtätekevät. Rauhan puolustajain liike kasvaa koko maailmassa. Kansa on ratkaiseva voima taistelussa rauhan puolesta. Mitä suurempi on sosialismin leirin mahti, mitä aktiivisemmin kehittyy taistelu rauhan puolesta itse kapitalistisissa maissa, sitä vaikeampaa imperialistien on syyttää uusi maailmansota. Sosialismin maiden ja kaikkien rauhantahtoisten voimien taistelu uuden sodan valmistelua vastaan muodostaa nykyisen maailmanpolitiikan pääsisällön.

Sen tuloksena, että voimasuhteet maailman areenalla ovat muuttuneet perinpohjaisesti sosialismin hyväksi, yhteiskuntajärjestelmältään erilaisten valtioiden rauhanomaisen rinnakkainolon politiikka on saanut yhä lujemman perustan. V. I. Leninin julistamat yhteiskuntajärjestelmältään erilaisten valtioiden rauhanomaisen rinnakkainolon periaatteet, joihin Neuvostoliiton ulkopoliittika pohjautuu, ovat saaneet laajaa tunnustusta rauhan säilyttämisen ja uuden maailmansodan ehkäisemisen välineenä. Nykyoloissa on syntynyt mahdollisuus saada rauhanomainen rinnakkainolo säilymään koko siksi ajaksi, jonka kuluessa

nykyään ihmiskuntaa lohkoville yhteiskunnallisille ja poliittisille ongelmille löytyy ratkaisu. Kehitys on viemässä siihen, että jo ennen sosialismin täydellistä voittoa maailmassa, kapitalismin vielä säilyessä osassa maailmaa, syntyy reaalin mahdollisuus sulkea maailmansota pois yhteiskunnan elämästä.

Samalla on otettava huomioon, että imperialististen valtioiden ulkopoliittikan määrää monopolipääoman luokka-edut, pääoman, jolle hyökkäykset ja sota ovat elimellisesti olennaisia. Niin kauan kuin on imperialismia, on myös pohja hyökkäyssodille. Kansainvälinen imperialismi, ennen kaikkea Amerikan imperialismi, muodostaa pahimman vaaran maailmanrauhalle. Se valmistelee kaameinta rikosta ihmiskuntaa vastaan — lämpöydinasein käytävää maailmansotaa. Imperialistit ovat luoneet vaarallisen tilanteen Euroopan keskustassa ja uhkaavat sodalla vastaukseksi Neuvostoliiton ja muiden rauhantahtoisten maiden ehdotukseen tehdä loppu toisen maailmansodan jäänteistä, solmia Saksan rauhansopimus ja normalisoida Länsi-Berliinin asema. Viime vuosina taantumusvoimat ovat useaan kertaan uhanneet yleistä rauhaa eivätkä ole luopuneet yrityksistään, joiden tarkoituksena on kansainvälisen tilanteen kärjistäminen ja ihmiskunnan saattaminen sodan partaalle. Nykyisin jos milloinkaan kansoilta vaaditaan erikoisen suurta valppautta.

Edustajakokous pitää ajankohtaisina, oikeina ja välttämättöminä Keskuskomitean ja neuvostohallituksen toimenpiteitä synnyinmaamme puolustuskunnan lujittamiseksi edelleen. Niin kauan kuin on olemassa imperialistisia hyökkääjiä, on oltava valppaana, pidettävä ruuti kuivana, kehitettävä sosialististen maiden puolustusta ja niiden asevoimia.

Rauhan lujittaminen vaatii tärkeimpien kansainvälisten ongelmien viipymätöntä ratkaisua rauhanomaisen rinnakkainolon periaatteiden mukaisesti, ennen kaikkea: tiukan kansainvälisen valvonnan alaista yleistä ja täydellistä aseistariisuntaa; siirtomaasorron lopullista hävittämistä

kaikissa ilmenemismuodoissaan, tehokasta käytännöllistä apua kansoille, jotka ovat hiljattain saavuttaneet riippumattomuutensa; toisen maailmansodan jäänteiden poistamista, Saksan asioiden rauhanomaista järjestelyä; Kiinan Kansantasavallan laillisten oikeuksien palauttamista Yhdistyneissä Kansakunnissa; YK:n koneiston oleellista parantamista; valtioiden välisen kanssakäymisen, taloudellisten ja kulttuuriyhteyksien kehittämistä kaikkien maiden kesken.

Neuvostoliiton kommunistinen puolue tekee kaiken voitavansa kansojen välisen rauhan ja ystävyyden säilyttämiseksi ja lujittamiseksi yhteiskunnallisen edistyksen ja kansojen onnen suurten ihanteiden hyväksi.

NKP:n XXII edustajakokous katsoo välttämättömäksi, että edelleenkin:

— noudatetaan järkkymättä ja johdonmukaisesti yhteiskuntajärjestelmältään erilaisten valtioiden rauhanomaisen rinnakkainolon periaatetta pitäen tätä Neuvostoliiton ulkopolitiikan päälinjana;

— lujitetaan väsymättä sosialismin maiden yhtenäisyyttä veljellisen yhteistoiminnan ja keskinäisen avunannon pohjalla, annetaan panoksemme sosialistisen maailmanjärjestelmän mahdin lujittamiseen;

— kehitetään ja syvennetään yhteistoimintaa kaikkien maailmanrauhan puolesta taistelevien voimien kanssa;

— lujitetaan proletaarista solidaarisuutta koko maailman työväenluokan ja työtätekevien kanssa, tuetaan kaikinpuolisesti kansoja, jotka taistelevat vapautuakseen imperialistisesta ja siirtomaasorrosta ja lujittaakseen itsenäisyyttään;

— kehitetään entistäkin laajemmin kansainvälistä kanssakäymistä, molemminpuolisesti edullista taloudellista yhteistoimintaa ja kauppaa kaikkien maiden kanssa;

— harjoitetaan aktiivista ja joustavaa ulkopolitiikkaa pyrkien ratkaisemaan maailman ajankohtaiset ongelmat neuvottelutietä, paljastetaan imperialististen sodanlietsojien pyyteet ja juonittelut ja lujitetaan maailmanrauhaa.

II.

Edustajakokous toteaa tyydytyksellä, että XX edustajakokouksen viitoittaman *sisäpolitiikan* horjumattoman noudattamisen tuloksena kuluneella toimintakaudella on saavutettu suurta menestystä kansantalouden kaikkien alojen kehittämisessä. Teollisuus- ja maataloustuotanto ovat kasvaneet nopeasti, synnyinmaamme taloudellinen mahti ja puolustuskunto ovat yhä lujittuneet, neuvostoihmisten aineellisten ja henkisten tarpeiden tyydyttäminen on tullut täydellisemmäksi. Kommunismin aineellisen ja teknillisen perustan luominen on saatu lujalle pohjalle.

XX edustajakokouksen jälkeisen kauden merkittävimpanä piirteenä on ollut kommunistisen rakennustyön nopeistuminen.

Viimeksi kuluneiden kuuden vuoden aikana teollisuustuotteiden tuotanto on lisääntynyt melkein 80 prosentilla. Seitsenvuotissuunnitelmaa täytetään menestyksellisesti. Teollisuustuotannon keskimääräinen vuotuinen kasvu on seitsenvuotiskauden kolmeksi ensimmäiseksi vuodeksi suunnitellun 8,3 prosentin asemesta ollut 10 prosenttia. On löydetty ja otettu käytäntöön sosialistisen talouden uusia suuria voimavaroja, mikä on tehnyt mahdolliseksi valmistaa teollisuustuotteita seitsenvuotiskauden ensimmäisen kolmen vuoden aikana yli tavoitteiden noin 19 miljardin ruplan arvosta. On suoritettu suuri työ aineellisen tuotannon kaikkien alojen teknillisen kaluston uusimiseksi. On luotu tuhansia uudentyypisiä työstö- ja muita koneita, laitteita, kojeita ja automaatiivälineitä.

Edustajakokous toteaa, että puolueen ja hallituksen väsymättömän huolenpidon ansiosta, neuvostokansan uhrautuvaisen työn ansiosta Neuvostoarmeijan uudestivaruustaminen ohjus- ja ydinaseilla on suoritettu loppuun. Mahtava sotatekniikka kansamme käsissä palvelee luotettavasti sosialististen saavutusten suojelemista ja maailmanrauhan lujittamista.

XX edustajakokouksen jälkeen teollisuudessa, rakennus-

toiminnassa ja kulkulaitoksessa on tapahtunut syvälekäy-
piä *laadullisia muutoksia*. On parannettu perusteellisesti
polttoainetaseen rakennetta; sähkövoimatalous on siirretty
uudelle teknilliselle perustalle; kemiallisen teollisuuden
kehittämisen ja kulkulaitoksen kaikkien alojen teknillisen
uudestikalustamisen vauhti on nopeistunut huomattavasti.
Puolue ja hallitus ovat suorittaneet toimenpiteitä kevyen
ja elintarviketeollisuuden kehittämiseksi, kansan kulutus-
tarvikkeiden tuotannon lisäämiseksi, mikä on jo nyt edis-
tänyt ja tulee edelleen vieläkin enemmän edistämään neu-
vostoihmisten elintason kohottamista.

Rakennustyömaiden uudella tekniikalla varustamisen ja
terasbetonisten rakennusosien laajan käytön tuloksena pe-
rusrakennustyöt ovat kehittyneet ennen kuulumattomiin
mittoihin. Vuosina 1956—1961 kansantaloutteen on sijoitet-
tu 156 miljardia ruplaa, mikä on enemmän kuin koko perus-
sijoitusten määrä yhteensä kaikkina Neuvostovallan vuo-
sina ennen XX puoluekokousta. On pantu käyntiin noin
kuusi tuhatta uutta valtion tuotantolaitosta ja niiden jou-
kossa maailman suurimpia voimalaitoksia, metallurgisia,
kemiallisia ja koneenrakennustehtaita sekä kutomatehtai-
ta; tuotantokapasiteetin lisäämiseksi käytetään laajasti sel-
laista taloudellista ja tehokasta keinoa kuin toimivien tu-
otantolaitosten uudestikalustamista ja laajentamista.

Johdonmukaisesti toteutetaan elämässä puolueen viitoit-
tamaa *maan itäisten alueiden* tuotantovoimien nopeutetun
kehittämisen suuntausta. Rakennetaan suuria sähköasemia,
jotka tulevat käyttämään runsaita vesivoimavaroja ja hu-
keaa hiiltä, on otettu käyttöön mitä rikkaimpia rautamalmi-
ja luonnonkaasuesiintymiä, luodaan menestyksellisesti kol-
matta metallurgisen teollisuuden keskusta, kehittyä väri-
metallurgia, kemiallinen, koneenrakennus- ja rakennus-
teollisuus, kasvaa uusia kaupunkeja ja teollisuuskeskuk-
sia.

Edustajakokous hyväksyy täydellisesti Keskuskomitean
ja neuvostohallituksen suorittaman *teollisuuden ja raken-
nustöiden johtotoiminnan uudelleenjärjestelyn*. Tämä

mullistava, elämän vaatima toimenpide luhisti hallinnolliset väliseinät, jotka olivat muuttuneet maan tuotantovoimien jatkuvan kehittämisen jarruksi, se kohotti liitotasavaltojen, paikallisten puolue-, neuvosto- ja talouselinten merkitystä taloudellisessa ja kulttuurirakennustyössä, tehosti joukkojen luovaa aloitteellisuutta. Teollisuuden ja rakennustöiden johtotoiminnan uudelleenjärjestelyn tuloksena kansantalouden kaikki alat toimivat paremmin ja tehokkaammin sekä käyttävät täydellisemmin hyväksi tuotannollisia voimavaroja.

Menestyksellisesti ratkaistaan tehtävää — saavuttaa ja sivuuttaa kehittyneimmät kapitalistimaat tuotteiden tuotannossa asukasta kohti. Neuvostoliitto on jo sivuuttanut kehittyneimmän kapitalistisen maan — Amerikan Yhdysvallat — ei vain kasvuvauhdissa, vaan myös tuotannon absoluuttisessa vuosittaisessa kasvussa. Nykyisin Neuvostoliitossa tuotetaan enemmän kuin USAssa rautamalmia, hiiltä, koksia, teräsbetonisia rakennusosia, kaukolinjojen sähkö- ja dieselvetureita, sahatavaraa, villakankaita, voita, sokeria, kalavalmisteita sekä eräitä muita tuotteita ja valmisteita.

Seitsenvuotissuunnitelman täyttäminen kohottaa Neuvostoliiton talouden sellaiselle tasolle, että sen jälkeen tarvitaan enää vähän aikaa USAn sivuuttamiseksi myös tuotteiden tuotannossa asukasta kohti. Se tulee olemaan sosialismin maailmanhistoriallinen voitto kapitalismista.

Edustajakokous toteaa, että Keskuskomitea on suorittanut suuren työn *maataloustuotannon* kohottamiseksi. Sodan seurauksena ja myös johtotyössä tehtyjen virheiden ja siinä esiintyneiden puutteiden vuoksi maan maatalous oli joutunut vaikeaan tilaan. Maataloustuotteiden tuotannon alhainen taso saattoi pidättää neuvostotalouden kehitystä ja tuntua vakavasti kansan elintasossa.

Otettuaan selville maatalouden jälkeenjäämisen syyt Keskuskomitea suunnitteli ja toteutti välttämättömiä toimenpiteitä maataloustuotannon kehittämiseksi edelleen. Koko kansan aktiivisella osanotolla puolue lujitti kollektiivi-

talouksien ja neuvostotilojen aineellista ja teknillistä perustaa, järjesti uudelleen kone- ja traktoriasemat, kohotti neuvostotilojen osuutta kommunistisessa rakennustyössä, saattoi voimaan uuden järjestyksen maataloustuotannon suunnittelussa, saattoi jälleen voimaan leniniläisen periaatteen, jonka mukaan kollektiivitalonpoikien ja neuvostotilojen työläisten tulee olla aineellisesti kiinnostuneita maataloustuotteiden tuotannon lisäämisestä, lujitti kollektiivitalouksien ja neuvostotilojen johtoa työntekijöillä ja spesialisteilla, järjesti uudelleen maataloutta johtavien elinten työn, kohotti tieteen osuutta maataloudessa.

Huomattava merkitys viljantuotannon lisäämisessä ja koko maatalouden kehittämässä on ollut uudismaiden ja kesannoituneiden maiden viljelykseen otolla. Näiltä mailta saadaan nykyisin yli neljäkymmentä prosenttia kaikista valtion viljanhankinnoista. *Uudismaiden viljelykseen otto on neuvostokansan suurenmoinen työskankaruusteko, joka jää ikuisesti historiaan!*

Ne toimenpiteet, joihin puolue ryhtyi maataloustuotannon kohottamiseksi, ovat jo antaneet reaalisia tuloksia, mutta nuo tulokset tulevat olemaan vieläkin huomattavampia. Viiden vuoden aikana maatalouden kokonaistuotanto on lisääntynyt edelliseen viisivuotiskauteen verrattuna 43 prosentilla. Kun valtio aikaisemmin osti vuosittain vain noin kaksi miljardia puutaa* viljaa, niin viime vuosina se on ostanut kolme miljardia puutaa, jopa enemmänkin. Huomattavasti ovat lisääntyneet myös muiden maataloustuotteiden hankinnat. Perusteellisia muutoksia on saatu aikaan karjataloudessa, jota oli monia vuosia hoidettu perin huonosti. Viimeksi kuluneiden viiden vuoden aikana nautakarjan pääluku lisääntyi kollektiivitalouksissa ja neuvostotiloilla 68 prosentilla, sikojen — kaksi ja puoli kertaiseksi; karjataloustuotteiden hankinnat kasvoivat suu-
resti.

Pitäen suurimerkityksisenä NKPN Keskuskomitean tam-

* Puuta on 16,38 kiloa. — Suom.

mikuun kokousta (v. 1961), joka tuomitsi eräillä alueilla ja eräissä tasavalloissa ilmenneen huolettomuuden ja rauhoittuneisuuden sekä huomion heikentymisen maatalouteen, minkä seurauksena viljan, lihan ja maidon tuotannon kasvuvauhti hidastui vuosina 1959—1960 ja jää jälkeen seitsenvuotissuunnitelman tavoitteista, edustajakokous hyväksyy täydellisesti Keskuskomitean suunnittelemat konkreettiset toimenpiteet maataloustuotteiden tuotannon edelleen lisäämiseksi. Kuten ennakkoyhteenvedot tältä vuodelta osoittavat, nämä toimenpiteet ovat antaneet myönteisiä tuloksia. Kollektiivitaloudet ja neuvostotilat ovat lisänneet viljan tuotantoa. Tänä vuonna valtio ostaa viljaa paljon enemmän kuin viime vuonna. On kohonnut myös puuvillan, sokerijuurikkaan, auringonkukan ja muiden viljelyskasvien tuotanto. On lisääntynyt karjan pääluku, kohonnut karjatuotteiden tuotanto ja hankinnat. Lihan ja maidon tuotannon kasvuvauhti ei kuitenkaan vielä läheskään vastaa tasoa, joka on meille tarpeen.

Saatuun kokemukseen pohjautuen kollektiivitalouksien ja neuvostotilojen on nyt otettava uusi pitkä askel eteenpäin ja täytettävä menestyksellisesti seitsenvuotissuunnitelmassa asetetut tehtävät. Erittäin tärkeä merkitys maatalouden ajankohtaisia kysymyksiä ratkaistaessa on sillä, että kollektiivitaloudet ja neuvostotilat tarkistavat uudelleen viljelysalojen rakenteen, ottavat niukkasatoisten viljelyskasvien tilalle suurisatoisia, ennen kaikkea maissia ja pallokasveja. On edelleenkin käytettävä hellittämättä hyväksi maatalouden reservejä voidaksemme ratkaista menestyksellisesti erään kommunistisen rakennustyön tärkeimmän tehtävän — antaa kansalle yltä kyllin maataloustuotteita.

Venäjä Federatsioon, Ukrainan ja Kazahstanin puoluejärjestöt sekä työtätekevät ovat ottaneet tehtäväkseen kohottaa jyrkästi viljan tuotantoa.

— Venäjän Federatio on ottanut tavoitteekseen kohottaa viljan tuotanto 12 miljardiin puutaan ja hankinnat 4—5 miljardiin puutaan.

— Ukrainan SNT — kohottaa tuotanto 3,8 miljardiin puutaan ja hankinnat 1,5 miljardiin puutaan.

— Kazahian SNT — kohottaa tuotanto 3,5 miljardiin puutaan ja hankinnat enemmän kuin kahteen miljardiin puutaan.

Edustajakokous hyväksyy Venäjän Federaation, Ukrainan ja Kazahstanin puolue- ja neuvostojärjestöjen sekä maatalouden kaikkien uurastajien aloitteen ja toivoo heille menestystä tavoitteiden saavuttamisessa.

Työtätekevien aineellinen hyvinvointi paranee jatkuvasti. Neuvostoliiton kansantulon kasvun pohjalla työläisten ja toimihenkilöiden reaalitulot (yhtä työssä käyvää kohti laskettuina) ovat viiden vuoden aikana suurentuneet 27 prosentilla ja kollektiivitalonpoikien tulot 33 prosentilla. Valtion ja osuuskuntien kauppaverkoston vähittäismyynti on lisääntynyt enemmän kuin puolitoistakertaiseksi. Kaikkien työläisten ja toimihenkilöiden työpäivä on lyhennetty seitsen- ja kuusituntiseksi. Parhaillaan viedään päätökseen palkkojen järjestelyä, palkkatasoa on korotettu, varsinkin pienipalkkaisten työläisten ja toimihenkilöiden kohdalla, tiettyjen työntekijäryhmien palkoista on poistettu liiallisuudet. Eläketurvaa on parannettu, vanhuuseläkkeiden keskitaso on noussut enemmän kuin kaksinkertaiseksi. Vuonna 1960 aloitettiin väestön verojen poisto. Yhä suurempi merkitys kansan hyvinvoinnin kohottamisessa tulee olemaan yhteiskunnallisilla varannoilla. Väestön näistä varannoista saamat maksut ja etuisuudet olivat vuonna 1960 24,5 miljardia ruplaa, kun ne vuonna 1940 olivat vain 4,2 miljardia, ja seitsenvuotiskauden loppuun mennessä ne nousevat 40 miljardiin ruplaan. Vuosiksi 1956—1960 laadittu valtion asuntorakennusohjelma on täytetty menestyksellisesti: viidessä vuodessa on asuintaloja rakennettu enemmän kuin edellisten viidentoista vuoden aikana, noin 50 miljoonaa henkilöä on saanut uuden asunnon.

XX ja XXII edustajakokouksen välinen ajanjakso on *neuvostotieteen ja -kulttuurin* erinomaisten saavutusten aikaa. Neuvostoliiton saavutukset avaruuden valtaamisen

alalla sekä historian ensimmäisten avaruuslentäjien Juri Gagarinin ja Herman Titovin verrattomat avaruuslennot ovat avanneet uuden, loistavan aikakauden ihmiskunnan tieteellisten tietojen kehityksessä. Neuvostoliiton tiedemiehet ovat saavuttaneet huomattavia tuloksia atomienergian rauhanomaisessa käytössä, kybernetiikassa ja nopeasti toimivien laskukoneiden rakentamisessa, polymeerikemiassa, automatiikan ja kauko-ohjausmekaniikan, radiotekniikan ja elektroniikan kehittämisessä, yhteiskuntatieteiden alalla sekä muilla tieteen ja tekniikan aloilla.

Edustajakokous katsoo oikeiksi toimenpiteet *kansanvalistuksen uudelleenjärjestelyn alalla sekä koulun yhteyden lujittamiseksi elämään*, internaattikoulujen sekä päiväkotikoulujen ja näiden koulujen tyyppiin kuuluvien ryhmien järjestämiseksi, kirje- ja iltaopiskelun kehittämiseksi, pätevän ammattikoulutuksen saaneiden asiantuntijain kouluttamiseksi kansantalouden ja kulttuuritoiminnan kaikkia aloja varten.

Viime vuosien aikana on ilmestynyt useita huomattavia *kirjallisuuden ja taiteen* luomuksia, joissa elämäntodellisuuttamme on kuvattu totuudellisesti ja joissa osoitetaan uusien ihmisten, kommunismin rakentajien luonteen piirteet.

Tuotantovoimien kehityksen sekä neuvostoyhteiskunnan aineellisten ja henkisten rikkauksien lisääntymisen pohjalta muuttuvat *sosialistiset yhteiskunnalliset suhteet* yhä täydellisemmiksi. Edustajakokous hyväksyy linjan, jota noudattaen lujitetaan ja lähennetään toisiinsa sosialistisia omistusmuotoja, toisaalta koko kansan omistusta ja toisaalta kollektiivitalouksien ja osuuskuntien omistusta, toteutetaan johdonmukaisesti aineellisen kiinnostuksen periaatetta, kehitetään sosialistista demokratiaa, lähennetään toisiinsa ja vuorovaikutteisesti rikastetaan sosialististen neuvostokansakuntien kulttuuria, lujitetaan yhteiskuntamme moraalista ja poliittista yhtenäisyyttä, vaikutetaan aktiivisesti kommunististen periaatteiden juur-

tumiseen työhön, elämäntapoihin, neuvostoihmisten tietoisuuteen.

Suuret voitot, joita kansamme on puolueen johdolla saavuttanut, ilahduttavat neuvostoihmisiä ja antavat varmuutta siitä, että maamme tulee entistä menestyksellisemmin ja nopeammin kulkemaan eteenpäin kommunismiin johtavaa tietä. Leninismille uskollinen puolue ei siedä milloinkaan ylipistymistä ja huolettomuutta, se näkee sekä saavutukset että puutteellisuudet puolue-, neuvosto- ja talouselinten työssä ja keskittää voimat ratkaisua odottavien tehtävien täyttämiseen. Kaikki voimat on annettava sen hyväksi, että neuvostovaltion talous kasvaisi entistä nopeammin, kansan hyvinvointi kohoaisi ja valtion mahti lujittuisi. Mitä tarmokkaammin tuetaan ja mitä laajamittaisemmin juurrutetaan tuotantoon kaikkea uutta ja edistyksellistä, mitä kärkevämmin paljastetaan ja mitä nopeammin poistetaan puutteellisuudet, sitä menestyksellisemmin täytyvät edessämme olevat tehtävät. Kommunistinen rakennustyö on miljoonien suuri asia, koko kansan asia.

Edustajakokous kehottaa Keskuskomiteaa edelleenkin suuntaamaan puolueen ja kansan voimat nopeistamaan kommunistisen rakennustyön vauhtia ja käyttämään entistä täydellisemmin äärettömiä sisäisiä reservejä, joita on sosialistisen kansantalouden kaikilla aloilla.

Puolueen ja kansan huomio on keskitettävä ennen kaikkea seuraavien tärkeimpien tehtävien täyttämiseen:

— *on turvattava seitsenvuotissuunnitelman tehtävien täyttäminen ja ylittäminen, millä tulee olemaan ratkaiseva merkitys kommunismin aineellisen ja teknillisen perustan luomiselle, meidän voitollemme rauhanomaisessa taloudellisessa kilpailussa kapitalismin kanssa.* Vastedeskin on kehitettävä nopeaa vauhtia raskasta teollisuutta, lähinnä sähkövoimataloutta, metallurgiaa, kemiallista ja koneenrakennusteollisuutta, polttoaine- ja rakennusteollisuutta. Edustajakokous velvoittaa kaikki puoluejärjestöt mobilisoimaan työtätekevät taisteluun korotussuuntaan tarkistettujen seitsenvuotissuunnitelman tehtävien täyttämiseksi.

Katsotaan tarpeelliseksi laajentaa kaikin keinoin kansan kulutustarvikkeiden tuotantoa. Ne varat, jotka kasaantuvat teollisuuden ylittäessä suunnitelmatehtävänsä, on myönnettävä etupäässä maatalouteen, kevyeseen ja ravintoa-aineiteollisuuteen;

— on pyrittävä teknillisen edistyksen turvin kohottamaan kaikin keinoin työn tuottavuutta teollisuudessa, rakennustoiminnassa, maataloudessa ja liikenteessä. Työn tuottavuuden kohottaminen on kommunistisen rakennustyön politiikan ja käytännön peruskysymys, välttämätön ehto kansan hyvinvoinnin kohottamiseksi sekä aineellisten ja kulttuurillisten hyödykkeiden runsauden luomiseksi työtekeviä varten;

— on parannettava tarmokkaasti järjestävää työtä kansantalouden johtamisen alalla ja hoidettava asioita siten, että tuotemäärä saadaan mahdollisimman vähin kustannuksin kasvamaan mahdollisimman paljon. Sitä varten on valittava edistyksellisin ja taloudelliselta kannalta edullisin suuntaus teollisuuden kehittämiselle; kehitettävä tuotantolaitosten erikoistumista ja keskinäistä yhteistoimintaa; täyskoneellistettava ja automatisoitava tuotantoprosessit; sovellettava nopeammin tuotantoon tieteen ja tekniikan uusimpia saavutuksia, edistyksellistä teknologiaa ja parhaiden kokemuksia; käytettävä tähänastista paremmin talouspiirien, tuotantolaitosten ja rakennustyömaiden sisäisiä voimavaroja; lujitettava valtiollista kuria talouden johtokoneiston kaikissa renkaissa, käytävä säälimätöntä taistelua kelvotonta taloudenhoitoa, tuhlaavaisuutta, luutu-neisuutta ja vanhoillisuutta vastaan. Tuotteiden omakustannushinnan alentamisesta ja niiden laadun parantamisesta, säästäväisyydestä kaikessa, kannattavuuden kohottamisesta ja sosialististen kasautumisten kartuttamisesta on tultava jokaisen neuvostolaisen tuotantolaitoksen toiminnan laki;

— on parannettava jyrkästi perusrakennustöiden suunnittelua ja järjestelyä, kohotettava jyrkästi perussijoitusten tehokkuutta, tehtävä loppu valtionvastaisesta, nurkkakun-

taisesta rahavarojen, materiaalien, teknillisen välineistön ja työvoiman sirottelusta. Edelleenkin on kiinnitettävä erikoista huomiota itäisten seutujen tuotantovoimien kehittämiseen sekä näiden seutujen luonnonrikkauksien omaksumiseen ja käytön monipuolisuuteen;

— *maataloutta* on johdettava konkreettisesti ja asian-
tuntemuksella, sovellettava tarmokkaasti tieteen saavutuk-
sia ja parhaiden kokemuksia, käytettävä maita tähänastis-
ta paremmin, otettava käyttöön tuottoisampi viljelysalojen
rakenne, viljeltävä laajamittaisesti maissia, hernettä, re-
hupalkokasveja ja muita suurisatoisia viljelyskasveja, li-
sättävä jyrkästi lannoitteiden määrää ja käytettävä niitä
tähänastista paremmin, parannettava maataloustöiden laa-
tua ja kohotettava tätä tietä tuntuvasti viljan ja muiden
maatalouskasvien satoisuutta ja kokonaissatoa, lisättävä
jatkuvasti karjakantaa ja karjataloustuotteiden mää-
rää. Edustajakokous pitää lykkäystä sietämättömänä teh-
tävänä voimistaa maatalouden koneellistamista ja sähköis-
tämistä, turvata kollektiivitaloudet ja neuvostotilat täydel-
lisesti nykyaikaisilla koneilla, lisätä väki- ja orgaanisten
lannoitteiden tuotantoa sekä herbitsidien ja muiden kemial-
listen aineiden tuotantoa, joita käytetään rikkaruohojen,
kasvitautien ja kasvituholaisten hävittämiseen. Täysko-
neellistamisen tietä on turvattava työn tuottavuuden kas-
vu ja tuotteiden omakustannushinnan aleneminen. Tuotet-
tava enimmäismäärä tuotteita käyttäen vähimmäismäärän
työtä — sellainen on kommunistisen rakennustyön tärkein
periaate maaseudulla. Lähimpien vuosien aikana on valtion
ostot kohotettava seuraaviin määriin: viljaa 4 miljardia
200 miljoonaa puutaa, lihaa 13 miljoonaa tonnia, maitoa
50 miljoonaa tonnia vuodessa, suurennettava tuntuvasti
sokerijuurikkaan, puuvillan, pellavan, perunan, vihannes-
ten, hedelmien, teen ja muiden maataloustuotteiden tuot-
toa. *Maatalouden kehittäminen on koko puolueen, koko neu-
vostokansan tehtävä;*

— teollisuus- ja maataloustuotannon keskeytymättö-
män kasvun pohjalla on kohotettava jatkuvasti *kansan elin-*

tasoa. Edustajakokous pitää tarpeellisena suorittaa edelleenkin toimenpiteitä, joiden tarkoituksena on lyhentää työpäivää ja -viikkoa sekä poistaa väestöltä perittävät verot; viedä päätökseen kaikkien työntekijäryhmien työpalkkojen järjestely; rakentaa asuntoja entistä nopeampaa vauhtia, parantaa asuntorakennustöiden laatua ja alentaa kustannuksia; jouduttaa väestönpalvelulaitosten, lastenseimien ja -tarhojen rakentamista, parantaa eläketurvaa, kauppatoiminnan ja yhteisruokailun järjestelyä, väestön lääkintä- ja muuta palvelua; parantaa jatkuvasti kansanvalistusjärjestelmää kauttaaltaan;

— on suoritettava määrätietoisia tieteellisiä tutkimustöitä, annettava nuorille voimille laajemmat pääsymahdollisuudet tieteen aloille. Edustajakokous asettaa neuvostotiedemiesten tärkeimmäksi tehtäväksi pyrkiä neuvostotieteen kehittämisessä sellaiselle tasolle, joka tekisi mahdolliseksi päästä avainasemiin maailman tieteen ja tekniikan kaikilla perusaloilla;

— *on kehitettävä sosialistiseen realismiin pohjautuvaa kirjallisuutta ja taidetta*, kohotettava niiden aatteellista ja taiteellista tasoa, lujitettava niiden yhteyttä kommunistisen rakennustyön käytäntöön, kansan elämään;

— *on pidettävä asiaankuuluvalla tasolla ja lujitettava kaikin keinoin puolustuskuntoa synnyinmaassamme, joka on maailmanrauhan tuki*, on parannettava entisestään Neuvostoarmeijan aseistusta, kohotettava sen miehistön taistelukuntoa sekä aatteellista ja poliittista koulutusta, kohotettava kansamme valppautta, suojeltava varmasti neuvostoihmisten, kommunismin rakentajien luovaa työtä ja rauhanoimaista elämää;

— *on kehitettävä ja täydellistettävä sosialistisia yhteiskunnallisia suhteita*: lujitettava sosialistisia omistumuotoja, niin koko kansan omistusta kuin kollektiivitalouksien ja osuuskuntienkin omistusta; käytettävä oikealla tavalla rinnakkain sekä aineellista että moraalista kannustusta työssä; laajennettava kansanjoukkojen osallistumista maan kaikkien asioiden hoitoon; lujitettava kansojen ystävyyttä;

tuettava kaikin keinoin neuvostoihmisten pyrkimystä työskennellä ja elää kommunistisesti.

Kommunismien aineellisen ja teknillisen perustan luominen, sosialististen yhteiskunnallisten suhteiden kehittäminen, kommunistisen yhteiskunnan ihmisen kasvattaminen — siinä ovat puolueen tärkeimmät tehtävät sisäpolitiikan alalla kommunismin laajamittaisen rakennustyön kaudella.

III.

Maamme saavutukset ulko- ja sisäpolitiikan alalla ovat tulos neuvostokansan sankarillisesta työstä ja kommunistisen puolueen tavattoman suuresta järjestävästä ja kasvatus toiminnasta, tulos puolueen leniniläisen linjan johdon mukaisesta toteuttamisesta elämässä, linjan, joka sai syvällisen ja rakentavan ilmaisunsa NKPN XX edustajakokouksen historiallisissa päätöksissä. Puolue on entisestäänkin lujittanut yhteyksiään kansaan. Kun sosialismi voitti Neuvostoliitossa ja neuvostoyhteiskunnan yhtenäisyys lujittui, kommunistisesta puolueesta, joka alunperin oli syntynyt työväenluokan puolueeksi, tuli koko kansan puolue, ja se laajensi johtovaikutustaan yhteiskunnallisen elämän kaikkiin puoliin. Kommunistinen puolue tuli XXII edustajakokoukseensa yhtenäisenä ja tiiviinä, täynnä luovia voimia ja murtumatonta tahdonvoimaa kulkea eteenpäin marxismileninismien lipun alla kommunismin täydellistä voittoa kohti.

Edustajakokous toteaa, että puolueen toiminnan merkittävimpänä puolena toimintakaudella on ollut *puolue-elämän leniniläisten normien ja johtotyön kollektiivisuuden periaatteiden palauttaminen ja kehittäminen puolueen ja valtion kaikissa renkaissa.*

Äärettömän suuri merkitys sosialismin ja kommunismin rakentamiselle sekä koko kansainväliselle kommunistiselle liikkeelle oli sillä seikalla, että puolue ja sen Keskuskomitea tuomitsivat avoimesti ja rohkeasti J. V. Stalinin persoo-

nan palveluksen. Puolue on sanonut kansalle totuuden val-
lan väärinkäyttämistä yksilönpalveluksen kaudella ja tuo-
minnut jyrkästi ne virheet, vääristelyt ja leninismin hen-
gelle vieraat menetelmät, jotka syntyivät yksilönpalveluksen
oloissa. Puolue antoi murhaavan arvostelunsa yksilönpal-
vonnasta ja poisti menneisyydessä tehdyt väärinkäytökset
ja virheet, se suorittaa tarmokkaasti sellaisia toimenpiteitä,
joiden tarkoituksena on tehdä tulevaisuudessa kokonaan
mahdottomaksi tuollaisten virheiden toistuminen. Nämä toi-
menpiteet on esitetty puolueen ohjelmassa ja säännöissä.

XXII edustajakokous hyväksyy kokonaan ja täydelli-
sesti sen suuren ja antoisan työn, jonka Keskuskomitea on
suorittanut Leninin periaatteiden palauttamiseksi ja kehit-
tämiseksi puolueen, valtion ja ideologisen toiminnan kai-
killa aloilla, mikä on avannut laajan liikkuma-alan puo-
lueen ja kansan luovalle aloitteellisuudelle, laajentanut ja
lujittanut puolueen yhteyksiä joukkoihin sekä kohottanut
puolueen taistelukuntoa.

Edustajakokous katsoo aivan oikeiksi ja hyväksyy täy-
dellisesti Keskuskomitean suorittamat päättävät toimenpi-
teet tämän paljastaessa ja nujertaessa aatteellisesti Molo-
tovin, Kaganovitshin, Malenkovin, Bulganinin, Pervuhinin
ja Saburovin sekä heihin yhtyneen Shepilovin puolueenvas-
taisen ryhmän, joka esiintyi XX edustajakokouksen hyväk-
symää leniniläistä linjaa vastaan, vastusti yksilönpalvon-
nan ja sen seurausten poistamiseen suunnattujen toimen-
piteiden toteuttamista, yritti säilyttää kelvottomiksi osoit-
tuneet johtomuodot ja -menetelmät sekä jarruttaa uuden
kehitystä elämässämme. Toveri Voroshilov, joka esiintyi
yhdessä tämän ryhmän kanssa puolueen leniniläistä linjaa
vastaan, teki puolueenvastaisen ryhmän toimintakaudella
vakavia virheitä: Keskuskomitean kesäkuun kokouksen ai-
kana tov. Voroshilov tunnusti virheensä, tuomitsi puolueen-
vastaisen ryhmän toiminnan ja siten tietyllä tavalla edisti
puolueenvastaisten luopioiden paljastamista. Sysätyään
syrjään periaatteettomat ryhmäkuntalaiset, juonittelijat ja
kiipijät, puolue liitti rivinsä entistä tiiviimmin yhteen, lujitti

yhteyksiään kansaan ja pani liikkeelle kaikki voimat toteuttaakseen menestyksellisesti käytännössä omaa päälinjaansa.

Koko puolueen nimessä XXII edustajakokous tuomitsee suuttumuksella puolueenvastaisen ryhmäkuntaisen hajotustoiminnan puolueen leniniläistä yhtenäisyysperiaatetta vastustavana toimintana. Se, joka ryhtyy ryhmäkuntataisteluun ja puolueen leniniläistä linjaa sekä sen yhtenäisyyttä vastaan tähdättyihin salajuoniin ja vehkeilyihin, esiintyy koko kansan etuja, kommunistisen rakennustyön etuja vastaan. Ilmaisten kaikkien kommunistien tahdon edustajakokous julistaa, että puolue tulee edelleenkin noudattamaan järkkymättä puolueen rivien yhtenäisyyden ja puhtauden säilyttämisen leniniläistä lakia sekä taistelemaan leppymättömästi kaikkia ryhmäkuntaisuuden ilmauksia vastaan.

Johtotyön kollektiivisuuden leniniläisten periaatteiden palauttamisella ja kehittämällä on ollut erikoisen tärkeä merkitys puolueelle ja neuvostovaltiolle. Puolueen edustajakokousten, Keskuskomitean ja kaikkien valinnallisten puolue-elinten kokousten säännöllisestä koollekutsumisesta, tärkeimpien valtiollista, taloudellista ja puoluerakennustyötä koskevien kysymysten yleiskansallisesta käsittelestä, kansantalouden ja kulttuuritoiminnan eri alojen työntekijäin laajoista neuvottelukokouksista on tullut puolue ja valtioelämän tavanomainen sääntö. Kaikkia sisä- ja ulkopoliittikan suuria kysymyksiä on pohdittu laajalti puolueessamme. Niissä ilmentyy puolueen kollektiivinen äly ja kokemus.

Puolueen erottamaton yhteys kansaan ilmenee selvästi puolueen rivien kasvussa, siinä, että puolueeseen virtaa alinomaa vereksiä voimia. Kuluneena toimintakautena puolueen jäsenmäärä on kasvanut kahdella ja puolella miljoonalla ja on nykyään melkein kymmenen miljoonaa henkeä.

XXII edustajakokous kehottaa Keskuskomiteaa lujittamaan edelleenkin puolueen yhtenäisyyttä, taistelemaan sen marxilais-leniniläisen maailmankatsomuksen puhtauden puolesta, vankistamaan puolueen rivejä työväenluokan, kol-

lektiivitalonpoikaiston ja sivistyneistön parhaimmistolla, kohottamaan vieläkin korkeammalle kommunistin nimen, kommunistin, joka taistelee aktiivisesti, miehuullisesti ja tietoisesti kansan onnen ja kommunismin puolesta.

Edustajakokous toteaa, että viime vuosina *puolue on tehnyt jyrkän käänteän ryhtyen johtamaan kansantaloutta konkreettisesti*. Keskuskomitea on suunnannut puoluejärjestöjen ja johtavien työntekijäin huomion kansantalouden suunnitelmien täyttöön, taloutemme reservien liikkeellepanoon, parhaiden kokemusten tutkimiseen ja laajaan soveltamiseen, se on opettanut konkreettisten myönteisten esimerkkien avulla johtamaan oikealla tavalla taloutta. Edustajakokous korostaa, että puoluejohdon voima on siinä, että osataan järjestää ja suunnata joukkojen ponnistukset tärkeimpien tehtävien täyttämiseen, siinä, että osataan yhdistää monien ihmisten kyvyt, tiedot ja kokemus yhteen suurten tekojen suorittamista varten. Muistaen aina Leninin neuvot, että puolueemme tekee voimakkaaksi kansanjoukkojen tietoisuus ja aktiivisuus, meidän on entistä tarmokkaammin kohotettava työtätekevien kommunistista tietoisuutta ja poliittista aktiivisuutta sekä koottava heidät entistä tiukemmin puolueen ympärille.

Edustajakokous kiinnittää erikoisesti huomion siihen, että on parannettava työtä *kaaderien, perustyöntekijäkunnan keskuudessa, työntekijäin valikointiin ja kasvatukseen* sekä siihen, että sijoitetaan oikeassa suhteessa toisaalta vanhoja, kokeneita työntekijöitä ja toisaalta nuoria, tarmokkaita, tehtäviinsä hyvin perehtyneitä organisaattoreita. Johtavassa työssä ei saa olla tilaa takapajulle jääneillä, ylipistyneillä, yhteytensä elämään kadottaneilla, aatteetomilla ja periaatteettomilla ihmisillä. Puolue käy ja tulee vastedeskin käymään leppymätöntä taistelua puolue- ja valtiokurin rikkojia vastaan, niitä vastaan, jotka lähtevät puolueen ja valtion pettämisen tielle, liehittelijöitä, ylistysten hymistelijöitä, vilpistelijöitä ja byrokraatteja vastaan. Taisteltaessa työssä ilmeneviä epäkohtia vas-

taan on kehitettävä täyteen mittaansa arvostelua ja itsearvostelua, joka on meidän terävin aseemme.

Edustajakokous pitää suurimerkityksisenä valinnallisten elinten uudistamisen periaatetta, joka avaa uusia mahdollisuuksia puolueen ja kansan luovien voimien laajamittaiselle käyttämiselle kommunismin rakentamisen hyväksi. Valinnallisten elinten järjestelmällisestä uudistamisesta on tultava ehdoton sääntö maamme puolue-, valtio- ja yhteiskuntaelämässä.

Työntekijäin valmennuksen ja poliittisen karkaisemisen parhaana kouluna on elämä, käytännöllinen toiminta. Taistelussa puolueen linjan toteuttamisen puolesta, käytännöllisessä työssä, kommunistisen rakennustyön konkreettisten tehtävien ratkaisemisessa kehittyvät ne piirteet, jotka ovat ominaisia Leninin kaltaiselle puolueyöntekijälle ja valtiolliselle toimihenkilölle. Suuria aktiivijoukkoja on otettava rohkeammin mukaan työhön puolue-elimissä vapaaehtoisen harrastuksen pohjalla.

Nykyoloissa on *ensiarvoinen merkitys sillä, että puolue, valtio ja yhteiskuntapiirit valvoivat asioiden oikeaa järjestelyä, sitä kuinka täsmällisesti jokainen työntekijä, olkoonpa hän missä tehtävässä tahansa, täyttää NKPN ohjelman ja sääntöjen vaatimuksia sekä puolueen ja neuvostohallituksen määräyksiä ja ohjeita.* Valvontajärjestelmä on tehokas keino, jolla parannetaan kommunistisen rakennustyön johtamista todella demokraattisten periaatteiden pohjalta, se on varma ase taistelussa virkavaltaisuutta ja virastokankeutta vastaan, se on joukkojen kommunistisen kasvatuksen koulu.

Valvonnan tehostamiseksi ja asiain todellisen täytäntönpäannon tarkastamiseksi on saatettava voimaan tiukka järjestys paikallisten puolue-elinten tilinteossa ylemmille puolue-elimille ja kommunistijoukoille puolueen päätösten toimeenpanosta. XXII edustajakokous kehottaa Keskuskomiteaa suunnittelemaan tehokkaita toimenpiteitä puolueen, valtion ja yhteiskuntapiirien suorittaman valvonnan parantamiseksi ja kehittämiseksi.

Edustajakokous antaa suuren merkityksen *työtätekevien joukkojärjestöjen* — neuvostojen, ammattiliittojen, kommunistisen nuorisoliiton ja osuustoimintajärjestöjen — toiminnalle. Kommunistisen itsehallinnon kehittyessä nykyään yhä pitemmälle näiden järjestöjen merkitys sosialistisen yhteiskunnan elämässä kasvaa jatkuvasti.

On *kohotettava entisestään neuvostojen osuutta* taloudellisen ja kulttuurirakennustyön johtamisessa ja joukkojen saamisessa mukaan sosialistisen valtion hallintaan. Neuvostodemokratian edelleen kehittäminen on mitä tärkein ehto siirryttäessä vähitellen kommunistiseen yhteiskunnalliseen itsehallintoon.

Puolue tulee *kaikin keinoin myötävaikuttamaan ammattiliittojen toiminnan voimistumiseen* talouden johtamisen alalla, kommunistisen työkilpailun järjestämisessä, kansanjoukkojen opettamisessa hoitamaan sosialistisen tuotannon ja yhteiskunnan asioita, työtätekevien kommunistisen tietoisuuden kohottamisessa. Ammattiliittojen tärkeänä tehtävänä on huolehtia alituisesti ihmisestä, hänen työstään, sivistysriennoistaan, elämänoloistaan, terveydestään ja levestään.

Puolueemme pitää suuressa arvossa taisteluhenkisen apulaisensa *Leniniläisen Kommunistisen Nuorisoliiton* toimintaa. Kommunistisen nuorisoliiton perustehtävänä on kasvattaa nuorisoa sankarillisen vallankumouksellisen taistelun perinteiden hengessä, työläisten, kollektiivitalonpoikien ja sivistyneistön antaumuksellisen esimerkillisen työn ja marxismin-leninismen suurten aatteiden hengessä, sen tehtävänä on valmentaa horjumattomia, hyvän sivistyksen saaneita, työtärakastavia nuoria kommunismin rakentajia. Nuorison tehtävänä on ottaa käyttöön maan uumeniemme uudet rikkaudet, rakentaa tehtaita, kaivoksia, neuvostotiloja, tieteen ja taiteen laitoksia sekä uusia kaupunkeja. Tulevaisuus kuuluu nuorisolle, sen on rakennettava kommunistinen yhteiskunta ja kehitettävä sitä yhä täydellisemmäksi.

Ideologisen työn voimistaminen ja sen tason kohotta-

minen tähänastista korkeammalle on eräs puolueen perustehtävä, puolueen kaiken käytännöllisen toiminnan menestymisen tärkein ehto. Kommunismin rakentamisen edut vaativat pitämään työtätekevien ja lähinnä nuoren sukupolven kommunistisen kasvatuksen kysymyksiä jokaisen puoluejärjestön ja neuvostomaan kaikkien yhteiskuntapiirien toiminnan keskiönä.

Ideologisen työn perussuuntauksia nykyoloissa ovat: marxilais-leniniläisen opin levittäminen ja tieteellisen maailmankatsomuksen juurruttaminen yhteiskunnan kaikkiin jäseniin; taistelu ihmisten tajunnassa esiintyviä kapitalismin jäänteitä vastaan ja meille vihamielisen porvarillisen ideologian vaikutusta vastaan; työtätekevien kasvattaminen kommunismin rakentajan moraalissäännöstössä esitettyjen jalojen siveellisyysperiaatteiden hengessä; kaikin puolin kehittyneiden kommunistisen yhteiskunnan jäsenten kasvattaminen. Ihmisten valmentaminen työntekoon, heidän kasvattamisensa siten, että he pitäisivät työstä ja kunnioittaisivat sitä ensimmäisenä elämäntarpeenaan, onkin kaiken kommunistisen kasvatustyön olemus, sen ydin.

Ideologisessa työssä on nyt tärkeintä selostaa syvällisesti NKPN ohjelmaa, tehdä neuvostoyhteiskunnan uuras-tajille tunnetuksi suurta kommunismin puolesta käytävän taistelun ohjelmaa ja panna kaikki työtätekevät liikkeelle täyttämään elämässä puolueen uutta ohjelmaa. Tämän tehtävän täyttämiseen on käytettävä kaikki keinot, joilla puolue vaikuttaa aatteellisesti joukkoihin: propaganda, agitatio, lehdistö, radio, televisio, elokuvat, kulttuuri- ja sivistystoiminta, kirjallisuus ja taide.

Ideologinen työ on tärkein kommunistisen rakennustyön tehtävien ratkaisukeino. Sen pitää edistää neuvostoihmisten poliittisen ja tuotannollisen aktiivisuuden sekä kommunistisen tietoisuuden kasvua. Puolueen tärkeimpänä tehtävänä propagandatyön, ideologisen työn alalla on vastedeskin se, että puolueen ja valtiokoneiston työntekijät tutustuvat syvällisesti marxilais-leniniläisen teorian kysymyksiin sekä sen taistelun maailmanhistorialliseen koke-

mukseen, jota kommunistinen puolue ja neuvostokansa käyvät sosialismin ja kommunismin voiton puolesta, puolueen tehtävänä on kohottaa kasvatustyön tasoa, tehostaa sen vaikutusta kansan elämään ja toimintoihin. Ohjeena on pidettävä tärkeää puoluekantaista periaatetta ideologisen ja järjestävän työn yhtenäisyydestä.

Puolueen ja sen Keskuskomitean teoreettinen toiminta on viime vuosina huomattavasti laajentunut ja sen merkitys kasvanut. Käymällä taistelua kahdella rintamalla, päävaarana esiintyvää revisionismia vastaan ja vallankumouksellisen teorian kaavaoppista luuduttamista vastaan, puolue on varjellut varmasti ja kehitellyt luovasti marxism-leninismia oppia. Kuluneena toimintakautena puolueen elämässä on merkillepantavaa se, että on ratkaistu luovalla tavalla suuria teoreettisia kysymyksiä, jotka koskevat kommunismin rakentamista maassamme, sekä kansainvälisen kommunistisen liikkeen päivänpolttavia kysymyksiä. XXII edustajakokous hyväksyy yksimielisesti ja suurella tyydytyksellä NKPN Keskuskomitean antoisan toiminnan teorian alalla, mikä on tullut täydellisimmin näkyviin puolueen uudessa ohjelmassa.

Edustajakokous korostaa, että vastaisuudessaakin on pidettävä korkealla ja puhtaana marxism-leninismien voitokasta lippua sekä kehitettävä ja rikastettava teoriaa kommunistisen rakennustyön kokemuksesta yleistävillä uusilla johtopäätöksillä ja johtoajatuksilla. Pitäen ohjeenaan leniniläistä teorian ja käytännön yhtenäisyyden periaatetta puolueen tulee pitää tärkeimpänä velvollisuutenaan marxism-leninismien puolustamista ja luovaa kehittämistä.

XXII edustajakokous asettaa kaikille puoluejärjestöille seuraavat tehtävät järjestävän ja ideologisen työn alalla:

— vatedeskin on kohotettava puolueen osuutta kommunismin rakentamisessa, lujitettava sen yhteyttä työtaitekevien joukkoihin, johdettava konkreettisesti kommunistisen rakennustyön kaikkia aloja, päästävä parempaan järjestyneisyyteen ja asiallisuuteen työssä, kehitettävä jouk-

kojen aloitteellisuutta sekä poliittista ja tuotannollista aktiivisuutta;

— on noudatettava ja kehitettävä puolue-elämän leniniläisiä normeja ja johtotyön kollektiivisuuden periaatteita, parannettava perustyöntekijäkunnan valikointia, sijoittelua ja kasvatusta, kohotettava puolue-elinten ja niiden työntekijäin vastuunalaisuutta puolueen edessä, tehostettava kommunistien aktiivisuutta, heidän osallistumistaan puolueen politiikan suunnitteluun ja täytäntöönpanoon, kehitettävä puolueen sisäistä demokratiaa, arvostelua ja itsearvostelua;

— on kohotettava työtätekevien edustajain neuvostojen, ammattiliittojen ja kommunistisen nuorisoliiton osuutta kommunistisessa rakennustyössä ja joukkojen marxilais-leniniläisessä kasvatustyössä;

— on parannettava puolueen, valtion ja yhteiskuntapiirien taholta tapahtuvaa valvontaa ja muutettava se todella koko kansan taholta tapahtuvaksi kaikkien valtiollisten ja yhteiskunnallisten järjestöjen sekä viranhaltijain toiminnan valvonnaksi;

— on laajennettava ideologista työtä ja kohotettava sen tasoa, tutkittava elämän esiinnostamia uusia kysymyksiä, kasvatettava neuvostoihmisiä uskollisuuteen marxismille-leninismille ja leppymättömyyteen kaikkia porvarillisen ideologian ilmentymiä kohtaan;

— on kehitettävä veljellisiä suhteita kaikkiin kommunistisiin ja työväenpuolueisiin ja yhdessä niiden kanssa käyttävä päättäväistä taistelua marxismileninismien puhtauden puolesta revisionismia, kaavaoppisuutta ja lahkolaisuutta vastaan, lujitettava koko kansainvälisen kommunistisen ja työväenliikkeen yhtenäisyyttä.

Kun NKPN ohjelman ja sääntöjen luonnoksia pohditettiin puoluekokouksissa, konferensseissa, liittotasavaltojen kommunististen puolueitten edustajakokouksissa, työtätekevien kokouksissa ja lehdistössä, Keskuskomiteaan ja paikallisiin puolue-elimiin tulleissa kirjeissä, kommunistit ja puolueeseen kuulumattomat työtätekevät tekivät paljon

käytännöllisiä ehdotuksia ja huomautuksia taloudellisen ja kulttuurirakennustyön kysymyksistä, väestön hyvinvoinnin ja palvelun parantamisesta, puolue-, neuvosto-, talous-, ammattiliitto- ja nuorisoliittojärjestöjen sekä erilaisten virastojen työssä ilmenevien epäkohtien poistamisesta.

Edustajakokous kehottaa liittotasavaltojen kommunististen puolueiden keskuskomiteoita, puolueen aluepiiri- ja aluekomiteoita käsittelemään kaikki ohjelman ja sääntöjen luonnosten pohdinnan aikana tehdyt huomautukset ja ehdotukset sekä ryhtymään toimenpiteisiin epäkohtien poistamiseksi, selostamaan toimenpiteitään puoluekomiteain kokouksille, konferensseille ja NKPN Keskuskomitealle.

* * *

Koko ihmiskunta on tunnustanut maamme maailmanhistorialliset voitot sosialismin ja kommunismin rakentamisessa. Ne ovat suurenmoinen tulos leniniläisen puolueen ja neuvostokansan sankarillisesta työstä ja uhrautuvasta taistelusta, ne ovat marxismin-leninismin aatteiden riemuvoitto.

Marxilais-leniniläisen opin suuri elinvoima ei ole tullut vielä milloinkaan niin täydellisesti esiin kuin nyt, jolloin sosialismi on voittanut Neuvostoliitossa täydellisesti ja lopullisesti ja saavuttaa voittojaan kansandemokraattisissa maissa ja jolloin kansainvälinen kommunistinen liike, työväenliike, demokraattinen ja kansallinen vapausliike kasvaa tavattoman nopeasti. Kansainvälisen kommunistisen liikkeen saavutusten vaikutuksesta maailmassa tapahtuu tätänykyä ja tulee vastaisuudessakin tapahtumaan valtavan suuria yhteiskunnallisia muutoksia, syviä vallankumouksellisia uudistuksia.

Neuvostoliiton kommunistisen puolueen XXII edustajakokous kehottaa kommunisteja ja nuorisoliittolaisia, jokaista neuvostoihmistä toimimaan aktiivisesti kommunismin rakennustyön ohjelman täyttämiseksi. Edustajakokous on ehdottoman varma siitä, etteivät työläiset, kollektiivitalon-

pojat ja neuvostosivistyneistö säästää voimiaan muuttaakseen suuret kommunistiset ihanteet todellisuudeksi.

XXII edustajakokous ilmaisee koko neuvostokansan tahdon julistaen kymmenen miljoonan kommunistin nimessä:

Neuvostoliiton kommunistinen puolue tulee vastaisuudessaakin kantamaan korkealla marxismin-leninismän voittoa lippua, puolue täyttää kansainvälisen velvollisuutensa kaikkien maiden työtätekeviä kohtaan, antaa kaikki voimansa taisteluun kansan etujen hyväksi, taisteluun suuren historiallisen päämäärän saavuttamiseksi, kommunistisen yhteiskunnan rakentamiseksi.

Puolue julistaa juhlallisesti: neuvostoihmisten nykyinen sukupolvi tulee elämään kommunismissa!

NEUVOSTOLIITON KOMMUNISTISEN PUOLUEEN OHJELMASTA

**NKPt XXII EDUSTAJAKOKOUKSEN PÄÄTÖSLAUSELMA
(HYVÄKSYTTY YKSIMIELISESTI LOKAKUUN 31 pñä 1961)**

Kuultuaan toveri N. S. Hrushtshevin alustuksen NKPN ohjelmasta ja käsiteltyään Keskuskomitean esittämän ohjelmaluonnoksen Neuvostoliiton Kommunistisen Puolueen XXII edustajakokous päättää:

Hyväksyä Neuvostoliiton Kommunistisen Puolueen ohjelman.
